

Татар телен үзләштерү дәрәжэләрен билгеләү

Уку елы ахырында уртанчылар, уку елы башында зурлар төркеме балаларының “Минем өем” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәжэләрен билгеләү.

№	Баланың исеме, фамилиясе	Биремнәр					Нәтижә	
		1	2	3	4	5	баллар	дәрәжә
		“Минем өем” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча дүрт – биш рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)	Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “сау бул”, “рәхмәт”)	Боерыкны аңлап үтәү һәм куллана белү (кил, утыр, сикер, ю, аша, эч)	Тирә - юньдәге предметларның сыйфатын, күләмен белдерә торган сүзләрне аңлап сөйләмдә куллану.	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сарап алу, тәкъдим итү, инкаръ иү, раслау)		
1.	Коля							
2.	Оля							
Нәтижэләрне билгеләү								
Югары дәрәжә 2,7 дән 3 кә кадәр					Бала сөйләмдә актив, сорауларга җавап бирә, яхшы аралаша.			
Уртача дәрәжә 2 дән 2,6 га кадәр					Сүз байлыгы бар, аралашуда бик үк актив түгел.			
Уртачадан түбән дәрәжә 1 дән 2 гә кадәр					Аңлый, русча җавап бирә.			

Балаларның татар телендә аралаша белү дәрәжәсен тикшергәндә кулланырга мөмкин булган биремнәр.

1. “Минем өем” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану.

1. Дидактик үен. "Бу кем?" (I вариант)

(Лексика: эти, эни, кыз, малай, эби, бабай)

Үен эчтәлегә: Өй рәсеме. Өй тирәсендә гаилә әгъзалары рәсемнәре (комплекттагы күрсәтмә рәсемнәр). Тәрбиячәрәсемнәргә күрсәтеп сорый: Бу кем? ("Эни"...).

2. Дидактик үен "Кем юк?" (II вариант)

(Лексика шул ук). Үен шул ук рәсемнәр кулланып үткәрелә. Тәрбияче бер рәсемне алып куя. Баладан сорый: "Кем юк?" ("Эби"...)
Үенни интерактив тактада да, бала белән бала арасында диалог формасында да үткәреп була

3. Дидактик үен "Кәрсиндә нәрсә бар?"

(Лексика: ипи, алма, сөт, чәй)

Үен эчтәлегә: Мияу кәрсин белән ашамлыклар алып килгән. Мияу ашамлык муляжларына күрсәтә, исемен сорый: "Бунәрсә?" ("Алма"...)

4. Дидактик үен "Нәрсә юк?"

Мияу бер ашамлык муляжын яшереп куя: "Нәрсә юк?". Бала нәрсә юклыгын әйтәргә тиеш. ("Алма"...)
Үенни рәсемнәр кулланып та үткәреп була.

5. Дидактик үен "Мин әйтәм, син күрсәт һәм әйт"

(Лексика: эти, эни, кыз, малай, эби, бабай; куян, аю, туп, машина, курчак, эт, пәси, ипи, алма, сөт, чәй).

Үен эчтәлегә: Балага уенчык яисә уенчык рәсемнәре бирелә. Бала, тәрбияче әйткән уенчыкны яисә уенчык рәсемен табып күсәтергә һәм исемен кабатлап әйтәргә тиеш.

6. Дидактик үен "Исемен әйтсән бирәм"

(Лексика: куян, аю, туп, машина, курчак, эт, пәси)

Үен эчтәлегә: Тәрбияче өстәлендә уенчыклар яисә рәсемнәр. Тәрбияче балага уенчыкны (рәсемне) күрсәтә, сорый: "Бу нәрсә?" - "Алма"... ; "Бу кем?" - "Эти"... Бала уенчык исемен дөрес әйтсә аңа уенчыклар, яисә таратма рәсемнәр бирелә.

7. Дидактик үен "Серле янчык"

(Лексика: куян, аю, туп, машина, курчак, эт, пәси)

Үен эчтәлегә: Балага уенчыклар күрсәтелә, исемен әйтеп янчыкка салына. Бала янчыктагы уенчыкны капшап исемен әйтә, алып күрсәтә.

8. Дидактик үен "Әйе-юк"

Сүзнің дөрес үзлештерелүен тикшеру йөзеннән (аңлап яки аңламыйча әйтү) төрле вариантта сораулар бирелә: "Бу нәрсә?" - "Аю" ...; "Бу аю?" - "Әйе, аю" ...; "Бу куян?" - "Юк, песи" ...

Югары балл (2.7-3) — сүз байлығы житәрлек, уенчык, әйберләрне үзлектән, аңлап дөрес күрсәтә, исемнәрен әйтә.

Уртача балл (2-2.6) - сүз байлығы бар, кайбер сорауларга тәрбияче ярдәмендә жавап бирә.

Уртачадан түбән балл (1-2) - аңлый, русча жавап бирә.

2. Ягымлы сүзләр куллану ("исәнме", "сау бул", "рәхмәт").

Ситуатив күнегүләр:

а) Ситуатив күнегү "Куян аюга кунакка килә". Ул ишектән кергәндә аюга нәрсә әйтә? (Ничек исәнләшә?), "Исәнме аю".

б) Ситуатив күнегү "Куян аюда кунакта булды". Ишектән чыгып киткәндә куян аю белән ничек саубуллаша? (Нәрсә әйтә?) "Сау бул, аю".

в) Уен ситуациясе "Кунак сыйлау". Акбайда (Мияуда) кунакта.

Тәрбияче Акбай (Мияу) ролендә. Ул баланы, ашамлык, жиләк-жимеш (алма, груша, банан һ.б.) муляжлары белән "сыйлый". Тәрбияче баланың "рәхмәт" әйтә белүен билгели.

г) Уен ситуациясе "Дустыңны сыйла". Балаларны парлаштырып бер-берсен сыйларга тәкъдим итү. Рәхмәт әйтә белүләрен билгеләү.

д) Ситуатив күнегү "Акбайга ("Мияуга", "Курчакка", "Дустына") уенчык бүләк ит".

Югары балл (2.7-3) - бала ситуацияләрдә ягымлы сүзләрне урынлы куллана.

Уртача балл (2-2.6) - тәрбияче ярдәмендә жавап бирә.

Уртачадан түбән (1-2) - аңлый, сорауга жавапны русча әйтә.

3. Боерыкны аңлап үтәү һәм куллана белү (кил, утыр, сикер, ю, аша, эч).

1. Сүзле уен "Мин әйтәм - син эшлә" ("Командир").

2. Сүзле уен "Шаян уенчыклар" (Уен баланың боерыкларны аңлы рәвештә үтәвен тикшеру өчен бирелә. Уенның эчтәлеге: Тәрбияче уенчыкка боерык бирә, мәсәлән: Утыр! Ә уенчык "ашый" башлый. Бала боерыкны дөрес итеп үтәп күрсәтә).

3. Югары дәрәжә (2.7-3) - бала боерыкны аңлап, дөрес үти.

4. Уртача дәрәжә (2-2.6) - ялгыша.

5. Уртачадан түбән дәрәжә (1-2) - татарча аңламый, боерыкларны үтәми.

4. Тирэ-юньдэге предметларның сыйфат билгеләрен, күләмен белдерә торган сүзләрне аңлап сөйләмдә куллану.

1. Дидактик үен "Уенчык нинди?" (зур, кечкенә, чиста, пычрак, әйбәт, матур).

Уен эчтәлегә: зур-кечкенә уенчыклар күрсәтелә. Тәрбияченең "Нинди?" соравына бала уенчыкның исемен сыйфат билгесебелән әйтергә тиеш.

-Нинди курчак? - Зур (кечкенә, чиста, пычрак, әйбәт, матур) курчак. Эш

дәфтәрендәге 11 нче биремне кулланып була.

2. Дидактик үен "Тап, күрсәт һәм айт" (чиста, пычрак).

Комплекттагы күрсәтмә рәсемнәр кулланып үткәрелә. Тәрбияче айткан рәсемне бала табып күрсәтә, айтә. ("Чиста туп", "Пычрак аю" ...).

Эш дәфтәрендәге 13 нче биремне кулланып була.

3. Дидактик үен "Курчакка бүләк".

Тәрбияче зур курчакка- зур туп, кечкенә курчакка- кечкенә туп бүләк итәргә куша. "Мә, зур туп", "Мә, кечкенә туп".

4. Дидактик үен "Дөрәс сана".

Санау күнекмәләрен билгеләү (1-5 кадәр). Тәрбияче уенчыклар, муляжлар санарга тәкъдим итә. Төркемдәге балаларны дасанарга була. "Ничә малай?", "Ничә кыз?".

5. Дидактик үен "Ничә?".

Санау күнекмәләрен тикшерү өчен шулай ук, укыту методик комплектындагы күрсәтмә рәсемнәрне дә кулланып була.

- Ничә туп? - Биш туп.

Югары дәрәжә (2,7-3) - әйберләрнең сыйфат билгеләрен, күләмен исем белән кушып дөрәс айтә.

Уртача дәрәжә (2-2.6) - 1-2 билгесен айтә.

Уртачалан түбән дәрәжә (1-2) - әйберләрнең билгеләрен, күләмен рус телендә айтә.

5. Аралаша белү (ягымлы сүзләр айтү, чакыру, сыйлау, сарап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау).

1. Уен ситуациясе "Әйдәгез танышабыз".

6. "Син кем?" соравына аңлап жавап бирүе билгеләнә. К нам пришла новая кукла, она хочет с вами познакомиться: -Исәнмесез. Мин Алсу.

Син кем? (Мин Оля (Коля). -Мин Алсу, мин кыз. Син кыз? (Юк, мин малай (әйе, мин кыз).

1. Уен ситуациясе "Кунак каршылыбыз".

а) Тәрбияче: К нам идут гости.

Спроси. "Кто там?". "Кем анда?" - Мин эби (бабай).

"Позови бабушку (дедушку)". - Эби (бабай) кил монда.

"Поздоровайся с бабушкой (дедушкой)" - Исәнме, эби (бабай).

"Спроси у бабушки (дедушки) как дела?" - Эби (бабай) хәлләр ничек? - Әйбәт, рәхмәт.

"Предложи бабушке (дедушке) сесть". - Эби (бабай) утыр.

"Предложи бабушке (дедушке) пить чай" - Мә, чәй, эч.

Скажи: "До свидания!" Сау бул, эби! (бабай).

б) Балага "кунак" белән исәнләшергә, хәлен сорарга, чакырып утыртырга, сыйларга ("аша, эч") һәм сабуллашырга тәкъдимителә.

Эш дәфтәрәндәге 3 нче биремне кулланып була.

1. Уен ситуациясе "Кунакларны сыйла".

Угости Акбай хлебом, Мияу молоком.

-Мә, Акбай ипи, аша. - Рәхмәт.

-Мә, Мияу сөт, эч. - Рәхмәт.

Эш дәфтәрәндәге 16 нчы биремне кулланып була.

2. Уен ситуациясе "Бер - беренне сыйла".

(Ашамлык муляжлары кулланып) "Угости яблоком".

- Мә, алма, аша. - Рәхмәт.

"Спроси, яблоко вкусное?"

- Алма тәмле? - Әйе, тәмле.

Эш дәфтәрәндәге 6 нчы биремне кулланып була.

3. Уен ситуациясе "Уенчыклар илендә"

1. Ты пришел в магазин игрушек. Попроси игрушку, которая тебе нравится.

-Куян бир (әле).- Рәхмәт.

2. Предложи поиграть с игрушкой.

- Мә, туп, уйна. - Рәхмәт.

3. Позови друга, предложи помыть игрушку.

-Коля, кил монда. - Мә, туп, ю.

4. Поменяйтесь игрушками. Попроси у друга игрушку, предложи ему свою .

- Коля, туп бир - Мә, туп.

- Рәхмәт.

4. Югары дәрәжә (2.7-3) - аралаша, сөйләм күнекмәләрен актив куллана.

5. Уртача дәрәжә (2-2.6) - тәрбияче ярдәмендә аралаша.

6. Уртачадан түбән дәрәжә (1-2) - аңлый, русча җавап бирә.

7. Уку елы ахырында зурлар, уку елы башында мәктәпкә эзерлек төркеме балаларының

8.

№	Баланың исеме, фамилиясе	Биремнәр					Нәтижә	
		1	2	3	4	5	баллар	дәрәжә
		“Уйный – уйный үсәбез” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, тагарча исемнәрен әйтергә кушыла)	Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “сау бул”, “рәхмәт”, “исәнмесез”, “сау булыгыз”)	Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал)	Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?)	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау)		
1	Коля							
	Оля...							
Нәтижәләрен билгеләү								
Югары дәрәжә 2,7 дән 3 кә кадәр					Бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.			
Уртача дәрәжә 2 дән 2,6 га кадәр					Сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.			
Уртачадан түбән дәрәжә 1 дән 2 гә кадәр					Аңлый, русча җавап бирә.			

“Уйный-уйный үсәбез” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәжәләрен билгеләү.

- 1. “Уйный – уйный үсәбез” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану.**
(Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)

1. Дидактик үен “Бу нәрсә?”

(Лексика: аш, ботка, сөт, кашык, тәлинка, чынаяк). Уен эчтәлеге:

Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтеп сорый:

- Бу нәрсә? (“Аш”...)

2. Дидактик үен “Кәрзиндә нәрсә бар?”

(Лексика: кишер, суган, бәрәңге, кыяр, кәбестә, алма).

Уен эчтәлеге: Куян кәрзин белән яшелчәләр һәм жиләк-жимеш алып килгән. Куян сорый: “Нәрсә бар?” (“Кәбестә”...)

3. Дидактик үен “Нәрсә юк?”

(Лексика: кишер, суган, бәрәңге, кыяр, кәбестә, алма).

Куян бер яшелчә муляжын яшереп куя: “Нәрсә юк?”. Бала нәрсә юклыгын әйтергә тиеш. Уенны рәсемнәр кулланып таүткәрергә була.

4. Дидактик үен “Дәресен әйт”.

(Лексика: күлмәк, чалбар, сарафан, өстәл, урындык, карават).

Уен эчтәлеге: Балага рәсемнәр бирелә. Бала рәсемнәрнең исемен атый һәм күрсәтә.

Югары балл (2.7-3) — сүз байлыгы житәрлек, яшелчәләр, савыт-сабалар, киёмнәр, өй җиһазлары атамаларын аңлапдәрес күрсәтә, исемнәрен әйтә һәм куелган сорауларга җавап бирә.

Уртача балл (2-2.6) - сүз байлыгы бар, кайбер сорауларга тәрбияче ярдәмендә җавап бирә.

Уртачадан түбән балл (1-2) - аңлый, русча җавап бирә.

2. Ягымлы сүзләр куллану (“Исәнме”, “Сау бул”, “Рәхмәт”, “Исәнмесез”, “Сау булыгыз”).

Ситуатив күнегүләр (уртанчылар төркемендәге ягымлы сүзләр бүлеген кара):

а) Поздоровайся с Акбаем. б) Спроси

как дела у Акбая.

в) Скажи спасибо Акбаю. Спроси как дела.г)

Попрощайся с Акбаем.

д) Поздоровайся с воспитателем, Мияу и Акбай.е)

Попрощайся с воспитателем, Мияу и Акбай.

Югары балл (2.7-3) — бала сөйләмдә ягымлы сүзләрне урынлы куллана.

Уртача балл (2-2.6) – уен ситуацияләрен тәрбияче ярдәмдә төзи.

Уртачалан түбән балл (1-2) – аңлый, җавап бирә алмый.

3.Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал).

Балаларның боерыкларны бирә белү күнекмәләрен тикшерү. Балалар бер-берсенә боерык бирәләр. Саша, аша! –Саша ашау хәрәкәтләре күрсәтә. Алга таба Саша үзе башка балага боерык бирә һәм шундый тәртиптә дәвам ителә.

(Лексика: кил, утыр, сикер, ю, аша, эч, уйна, ки, сал).

Югары балл (2.7-3) – 8-9 сүз.

Уртача балл (2-2.6) – 5-6 сүз.

Уртачалан түбән (1-2) – 1-2 сүз.

3.Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү. (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).

1.Сюжетлы-рольле уен “Кибет”

Балаларга рус телендә кибет уены үткөрү аңлатыла һәм өч төп сорауны куя белүләрен максат итеп куясың. Уен яшелчә,киемнәр, савыт-саба, өй җиһазлары рәсемнәре кулланып үткәрелә.

(Лексика: Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).

Дидактик уен “Нинди?”.

Тикшерүдә сорауларны аерым кулланып та үткәрергә була.

Әйберләрен билгесен ачыклау өчен бирелә торган сорауга аңлап җавап бирү һәм ул сорауларны үзлектән куя белү.(Лексика: нинди? кызыл, сары, яшел, зәңгәр).

Дидактик уен “Ничә?”.

Санау күнекмәләрен билгеләү (1- 10 кадәр).

Дидактик уен “Дорес сана”.

Тәрбияче уенчылар, муляжлар, укыту методик комплектындагы күрсәтмә рәсемнәренә санарга тәкъдим итә. Балалар бер-берсенә сорау бирәләр һәм җавап бирәләр. Шулай ук, сорауны тәрбияче үзе дә бирә ала. “Ничә...?”.

Югары балл (2.7-3) – диалогта 3 сорауны да аңлап куллана.**Уртача балл**

(2-2.6) – диалогта 2 сорауны аңлап куллана.

Уртачалан түбән (1-2) – диалогта 1 сорауны аңлап куллана.

4. Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау).

1. Уен ситуациясе “Әйдәгез танышабыз”.

“Син кем?” сорагына аңлап жавап бирүе билгеләнә.

К вам пришла новая кукла, она хочет с вами познакомиться:

- Исәнмесез. Мин Алсу. Син кем? (Мин Оля яки Коля).
- Мин Алсу, мин кыз. Син кыз? (Юк, мин малай).

2. Уен ситуациясе “Күнак каршылыбыз”.

а) Тәрбияче:

- К нам идут гости. Спроси. “Кто там?”. “Кем анда?”
- Мин Акбай.
- Позови Акбая.

Акбай, кил монда. б) У Акбая сегодня день рождения. Подари свою игрушку

- Акбай, мә кызыл туп.
- Рәхмәт.

в) Угости гостей супом или кашей.

- Мә, аш (ботка) (аша).
- г) Что бы съесть угощение попроси ложку.
- Кашык бир.
- Нинди кашык?
- Зур, матур, зәңгәр кашык.
- Рәхмәт.

3. Уен ситуациясе “Кибеттә”

Бала белән бала аралашуы тикшерелә.

- Исәнме! Хәлләр ничек?
- Әйбәт, рәхмәт.
- Аю бир.
- Нинди аю?
- Зур аю, чиста аю, матур аю.
- Ничә?
- Ике аю.
- Мә, ике аю.
- Рәхмәт.
- Сау бул.

Югары балл (2.7-3) – бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.

Уртача балл (2-2.6) – сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.

Уртачадан түбән (1-2) – аңлый, русча җавап бирә.

**Уку елы ахырында мәктәпкә эзерлек төркеме балаларының
“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәжәләрен билгеләү.**

№	Баланың исеме, фамилиясе	Биремнәр					Нәтижә	
		1	2	3	4	5	баллар	дәрәжә
		“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)	Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “исәнмесез”, “сау бул”, “сау булыгыз”, “рәхмәт”, “зур рәхмәт”, “хәерле көн”, “хәлләр ничек?”, “әйбәт”)	Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал, бие, жырла, йөгөр, йокла)	Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау куя белү. (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли? Кая барасың?)	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ иү, раслау)		
1.	Коля							
2.	Оля							
Нәтижәләрен билгеләү								
Югары дәрәжә 2,7 дән 3 кә кадәр					Бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.			
Уртача дәрәжә 2 дән 2,6 га кадәр					Сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.			
Уртачадан түбән дәрәжә 1 дән 2 гә кадәр					Аңлый, русча җавап бирә.			

1. “Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)

1. Дидактик уен “Бу нәрсә?”

(Лексика: тычкан, бүре, төлке, керпе, тавык, этэч, үрдөк, аю). Уен эчтөлеге:

Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтеп сорый:

- Бу нәрсә? (“бүре”...)

2. Дидактик үен “Портфельдә нәрсә бар?”

(Лексика: китап, дәфтәр, рәсем, мәктәп).

Уен эчтөлеге: Тәрбияче портфельдән рәсемнәр яки предмет алып күрсәтә, исемен сорый:

-Портфельдә нәрсә бар?- (“Дәфтәр бар”...)

3. Дидактик үен “Портфельдә нәрсә юк?”

Бала нәрсә юклыгын әйтергә тиеш. Уенны рәсемнәр кулланып та үткәрергә була.

4. Дидактик үен “Дөрөсен айт”

(Лексика: чәк- чәк, өчпочмак, бәрәңге, аш, ботка, су).

Уен эчтөлеге: Балага рәсемнәр бирелә. Бала рәсемнәрне атый.

Югары балл (2.7-3) — 10-14 сүз.

Уртача балл (2-2.6) – 7-9 сүз.

Уртачалан түбән балл (1-2) – 1-6 сүз.

Ситуатив күнегү:

(“Исэнме”, “Исэнмесез”, “Сау бул”, “Сау булыгыз”, “Рәхмәт”, “Зур рәхмәт”, “Хәерле көн”, “Хәлләр ничек?”, “Әйбәт”)

2.Ягымлы сүзләр куллану

Телефоннан сөйләшү.

Эш дәфтәрәндәге 1 нче биремне кулланып була.

Югары балл (2.7-3) — бала сөйләмдә ягымлы сүзләрне урынлы куллана.

Уртача балл (2-2.6) – тәрбияче ярдәмендә җавап бирә.

Уртачалан түбән балл (1-2) – аңлый, сорауларга җавапны русча бирә.

2.Боерыкны бирә белү.

(Лексика: кил монда, утыр, сикер, ю, аша, эч, уйна, ки, сал, йөгөр, бие, жырла, йокла).

Дидактик үен: “Командир”

Эш дэфтәрендәге 9 нчы биремне кулланып була. Бер бала

икенче балага боерык бирә. Мәсәлән:

-Коля, сикер! (Коля сикереп күрсәтә).

-Коля, син нишлисең?(Колядан сорый) – Мин сикерәм.

-Коля нишли? (Башка баладан сорый) – Коля сикерә.

Югары балл (2,7-3) — 11-13 сүз белән боерык бирә, син нишлисең, нишли сорауларын бирә белә.

Уртача балл (2-2,6) – бары боерык бирә, сорауларны куя алмый.

Уртачадан түбән балл (1-2) – 1-5 сүз белән боерык бирә, сорауларны русча әйтә.

2. Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү.

(Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли? Кая барасың?)

1. Уен ситуацияләре:

а) “Кибет” (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?)

б) “Телефоннан сөйләшү” (Кая барасың? Син нишлисең?)в) “Танышу”

(Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли?)

2. Сюжетлы-рольле үен “Кибет”

Балаларга рус телендә кибет уены үткәрү аңлатыла һәм өч төп сорауны куллана белүләре тикшерелә. Уен яшелчә, киёмнәр, савыт-саба, өй жиһазлары, йорт кошлары, уенчык рәсемнәре кулланып үткәрелә.

(Лексика: Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).

2. Дидактик үен “Нинди?”.

Тикшерүдә сорауларны аерым кулланып та үткәрергә була. (Лексика: кызыл, сары, яшел, зәңгәр, ак, кара).

3. Дидактик үен “Сана”.

Санау күнекмәләрен билгеләү (1- 10 кадәр).

Югары балл (2,7-3) – сорауларны аңлап куллана.

Уртача балл (2-2,6) – аңлый, тәрбияче ярдәме белән куллана. **Уртачадан түбән (1-2)** – русча җавап бирә.

5. Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау)

1. Уен ситуациясе “Әйдәгез танышабыз”

- Исәнмесез. Син кем? - (Мин Оля яки Коля).
- Мин кыз. Син кыз? - (Юк, мин малай).
- Сиңа ничә яшь?- (6 (7) яшь).

2. Уен ситуациясе “Телефоннан сөйләшү”.(диалогны сан, сыйфат, күләм берәмлеге кертеп баетырга була)

- Исәнме. Хәлләр ничек?
- Әйбәт.
- Нишлисең?
- Мин уйныйм. Син нишлисең?
- Мин ашыйм.
- Нәрсә?
- Алма ашыйм.
- Алма тәмле(ме)?
- Әйе, алма тәмле.
- Сау бул.

3. Уен ситуациясе “Кая барасың?” (мәктәп, кафе, цирк һ.б.)

- Исәнме! Хәлләр ничек?
- Әйбәт, рәхмәт.
- Кая барасың?

- Кафега барам.
- Кафеда нәрсә бар?
- (ашамлыклар атарга мөмкин)
- Саша нишли?
- Саша
бәрәңге
ашый.

4. Ситуа

тив

күнегү. а)

Син

нишлисең

?

- Мин биим (утырам, сикерәм, ашыйм, эчәм, уйныйм, йөгерәм, жырлыйм, йоклыйм).

Югары балл (2.7-3) – бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.

Уртача балл (2-2.6) – сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.

Уртачадан түбән (1-2) – аңлый, русча жавап бирә.